

SAOPĆENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR III

SARAJEVO, 25.04.2016.

BROJ/ NUMBER 4

SAOBRAĆAJ

TRANSPORT

GRANIČNI PROMET ROBE I CESTOVNIH TERETNIH MOTORNIH VOZILA IV kvartal 2015.

ROAD CROSS-BORDER TRAFFIC OF FREIGHT MOTOR VEHICLES AND GOODS 4th quarter 2015

U ulazu u Bosnu i Hercegovinu u četvrtom kvartalu 2015. godine ušlo je 12.714 teretnih motornih vozila, što je za 1,2% više u odnosu na četvrti kvartal 2014. godine. Broj tranzitnih teretnih motornih vozila na ulazu u četvrtom kvartalu 2015.godine iznosi 6.747 što je za 4,3% manje u odnosu na isti kvartal prethodne godine

There were 12.714 freight motor vehicles that arrived in Bosnia and Herzegovina in the fourth quarter of 2015, which represents an increase of 1,2% in comparison with fourth quarter of 2014. Number of transit freight motor vehicles on entrance in the fourth quarter 2015 was 6.747, which is 4,3% less than in the same quarter of the previous year

U četvrtom kvartalu 2015. godine ušlo je 722.760 tona robe, što je za 6,6% više u poređenju sa četvrtim kvartalom prethodne godine.

In road cross-border traffic there were 722.760 tonnes of goods that entered in the fourth quarter of 2015 which was by 6,6% more compared with fourth quarter of 2014.

Na izlazu iz Bosne i Hercegovine u četvrtom kvartalu 2015. godine izašlo je 40.685 teretnih motornih vozila, što je za 4,5% više u odnosu na četvrti kvartal 2014. godine. Broj tranzitnih teretnih motornih vozila na izlazu u četvrtom kvartalu 2015.godine iznosi 337 što je za 2,7% više u odnosu na isti kvartal prethodne godine.

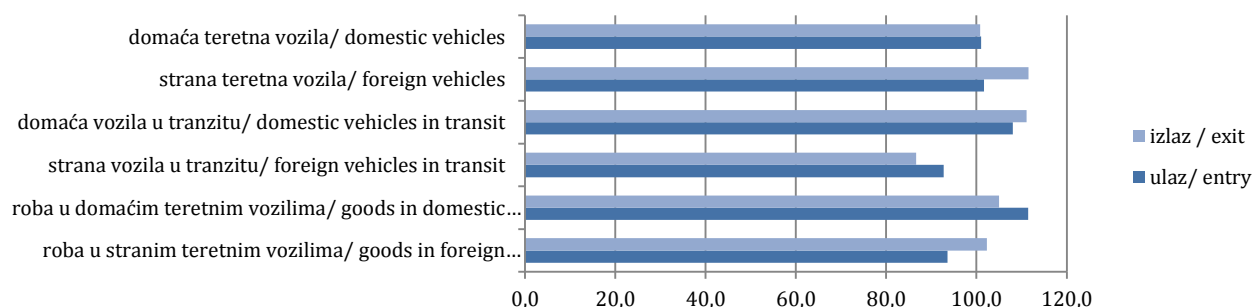
There were 40.685 freight motor vehicles that exited from Bosnia and Herzegovina in the fourth quarter of 2015. which represents an increase of 4,5% in comparison to the fourth quarter of 2014. Number of transit freight motor vehicles on exit in the fourth quarter 2015 was 337, which is 2,7% more than in the same quarter of the previous year.

U četvrtom kvartalu 2015. godine izašlo je 954.833 tona robe, što je za 4,0% više nego u četvrtom kvartalu prethodne godine.

In road cross-border traffic there were 954.833 tonnes of goods that exited in the fourth quarter of 2015. which was by 4,0% more than in the fourth quarter of the previous year .

G.1. Cestovni granični promet teretnih motornih vozila i robe, ulaz i izlaz, IV kvartal 2015/ IV kvartal 2014.

Road cross-border traffic of freight motor vehicles and goods, entry and exit, 4th quarter 2015/ 4th quarter 2014

T.1. Cestovni granični promet teretnih motornih vozila i robe
Road cross-border traffic of freight motor vehicles and goods

Registracija vozila	Ulaz/Entry			Izlaz/Exit			Vehicle's registration
	2014	2015	Indeks /index	2014	2015	Indeks /index	
	IV kvartal 4 th quarter	IV kvartal 4 th quarter	IV 2015 IV 2014	IV kvartal 4 th quarter	IV kvartal 4 th quarter	IV 2015 IV 2014	
Teretna vozila							Freight vehicles
UKUPNO	44.583	50.304	112,8	73.893	74.134	100,3	TOTAL
domaća	23.702	27.570	116,3	47.835	47.459	99,2	domestic
strana	20.881	22.734	108,9	26.058	26.675	102,4	foreign
Teretna vozila							<i>Freight vehicles</i>
Uvoz/ izvoz	12.563	12.714	101,2	38.921	40.685	104,5	<i>Import/export</i>
domaća	9.308	9.405	101,0	25.396	25.603	100,8	domestic
strana	3.255	3.309	101,7	13.525	15.082	111,5	foreign
Teretna vozila							<i>Freight vehicles</i>
Tranzit	7.048	6.747	95,7	328	337	102,7	<i>Transit</i>
domaća	1.371	1.481	108,0	216	240	111,1	domestic
strana	5.677	5.266	92,8	112	97	86,6	foreign
Prazna teretna vozila	24.972	30.843	123,5	34.644	33.112	95,6	<i>Empty freight vehicles</i>
domaća	13.023	16.684	128,1	22.223	21.616	97,3	domestic
strana	11.949	14.159	118,5	12.421	11.496	92,6	foreign
Roba, hilj.t	678	723	106,6	918	955	104,0	<i>Goods, '000t</i>
domaća	495	552	111,4	581	610	105,0	domestic
strana	183	171	93,6	337	345	102,3	foreign
U teretnim vozilima							<i>In freight vehicles</i>
Uvoz/ izvoz, hilj.t	175	160	91,3	915	951	103,9	<i>Import/export</i>
domaća	139	157	112,6	579	607	104,8	domestic
strana	36	3	8,9	336	344	102,3	foreign
U teretnim vozilima							<i>In freight vehicles</i>
Tranzit, hilj.t	503	563	111,9	3	4	133,3	<i>Transit, '000t</i>
domaća	356	395	111,0	2	3	150,0	domestic
strana	147	168	114,3	1	1	100,0	foreign

T.2. Cestovni granični promet teretnih motornih vozila prema smjerovima kretanja, IV kvartal 2015.
Road cross-border traffic of freight motor vehicles by directions, 4th quarter 2015

Registracija vozila	Ulaz/Entry			Izlaz/Exit			Vehicle's registration
	Teretna vozila sa teretom <i>Loaded freight motor vehicles</i>	Prazna teretna vozila <i>Goods in freight vehicles, '000 t</i>	Roba u teretnim vozilima, hilj.tona <i>Goods in freight vehicles, '000 t</i>	Teretna vozila sa teretom <i>Loaded freight motor vehicles</i>	Prazna teretna vozila <i>Goods in freight vehicles, '000 t</i>	Roba u teretnim vozilima, hilj.tona <i>Goods in freight vehicles, '000 t</i>	
UKUPNO	19.461	30.843	722.760	41.022	33.112	954.833	TOTAL
Preko bosanskohercegovačko-hrvatske granice	11.292	18.903	537.057	30.555	19.911	714.669	<i>Across Bosnia and Herzegovina- Croatia border</i>
Preko bosanskohercegovačko-srbijanske granice	7.730	10.929	166.825	9.269	12.848	217.200	<i>Across Bosnia and Herzegovina- Serbia border</i>
Preko bosanskohercegovačko-crnogorske granice	439	1.011	18.878	1.198	353	22.964	<i>Across Bosnia and Herzegovina- Montenegro border</i>

T.3. Cestovni granični promet robe u teretnim motornim vozilima prema smjerovima kretanja i graničnim prijelazima*Road cross-border traffic of goods in freight motor vehicles, by directions and border crossings*

	Roba u teretnim vozilima, tona <i>Goods in freight vehicles, t</i>			
	IV kvartal 2014. / <i>4th quarter 2014</i>		IV kvartal 2015. / <i>4th quarter 2015</i>	
	Ulaz <i>Entry</i>	Izlaz <i>Exit</i>	Ulaz <i>Entry</i>	Izlaz <i>Exit</i>
Ukupno Total	677.783	917.527	722.760	954.833
Preko bosanskohercegovačko-hrvatske granice/ <i>Across Bosnia and Herzegovina- Croatia border</i>	530.347	656.867	537.057	714.669
Bijača	101.454	20.127	129.015	13.789
Brčko	2.243	8.844	1.634	39.305
Bosanski Brod	119.719	104.625	96.833	71.542
Bosanska Gradiška	83.823	75.071	75.437	75.172
Crveni Grm				
Doljani				
Gorica	90.031	23.898	72.897	8.785
Gradina	9.612	20.358	12.688	25.529
Gabela				
Hukića Brdo	17.447	211	17.909	268
Ivanjica				
Izačić	14.753	51.815	16.286	52.050
Kamensko	54.254	38.321	77.084	35.563
Novi Grad				
Orašje	22.826	174.110	21.663	197.509
Šamac	13.622	133.183	10.252	184.417
Strmica	563	6.304	5.358	10.740
Preko bosanskohercegovačko-srbijanske granice/ <i>Across Bosnia and Herzegovina- Serbia border</i>	135.977	229.748	166.825	217.200
Karakaj	14.489	126.442	19.036	119.664
Pavlovića Most	21.341	14.342	56.764	10.773
Rača	57.258	37.497	44.892	45.579
Uvac	335	9.812	1.742	20.191
Vardište	42.554	41.655	44.391	20.993
Preko bosanskohercegovačko- crnogorske granice/ <i>Across Bosnia and Herzegovina- Montenegro border</i>	11.459	30.912	18.878	22.964
Deluša	16	22.931	44	17.040
Hum	26	36	33	56
Klobuk	11.413	7.941	9.579	5.862
Metaljka	4	4	9.222	7

T.4. Cestovni granični promet teretnih motornih vozila prema smjerovima kretanja i graničnim prijelazima (ulaz)
Road cross – border traffic of freight motor vehicles, by directions and border crossings(entry)

	Ulaz <i>Entry</i>			
	IV kvartal 2014. / <i>4th quarter 2014</i>		IV kvartal 2015. / <i>4th quarter 2015</i>	
	Teretna vozila sa teretom <i>Loaded freight vehicles</i>	Prazna teretna vozila <i>Empty freight vehicles</i>	Teretna vozila sa teretom <i>Loaded freight vehicles</i>	Prazna teretna vozila <i>Empty freight vehicles</i>
Ukupno <i>Total</i>	19.611	24.972	19.461	30.843
Preko bosanskohercegovačko-hrvatske granice/ Across Bosnia and Herzegovina- Croatia border	13.753	11.800	11.292	18.903
Bijača	681	2.156	664	1.627
Brčko	414	541	353	1.800
Bosanski Brod	3.074		2.369	2
Bosanska Gradiška	1.660	22	2.293	139
Doljani				
Gorica	1.272	1	966	
Gradina	451	1.496	423	1.836
Gabela				
Hukića Brdo	622	265	566	475
Ivanjica		52		70
Izačić	1.230	1.067	461	1.272
Kamensko	1.940	2.126	1.784	1.818
Novi Grad				
Orašje	989	1.244	786	6.685
Šamac	1.394	2.427	566	2.647
Strmica	26	403	61	532
Preko bosanskohercegovačko-srbijanske granice/ Across Bosnia and Herzegovina- Serbia border	5.541	11.729	7.730	10.929
Bratunac		306		493
Karakaj	588	5.807	708	5.067
Pavlovića Most	1.226	3.615	3.115	3.856
Rača	2.550	699	2.678	745
Uvac	99	544	148	582
Vardište	1.078	467	1.081	38
Skelani		291		148
Preko bosanskohercegovačko- crnogorske granice/ Across Bosnia and Herzegovina- Montenegro border	317	1.443	439	1.011
Deluša	15	368	25	
Hum	61	220	71	208
Klobuk	228	855	220	715
Metaljka	13		123	88

T.5. Cestovni granični promet teretnih motornih vozila prema smjerovima kretanja i graničnim prijelazima (izlaz)
Road cross – border traffic of freight motor vehicles, by directions and border crossings(exit)

	Izlaz Exit			
	IV kvartal 2014. / 4 th quarter 2014		IV kvartal 2015. / 4 th quarter 2015	
	Teretna vozila sa teretom <i>Loaded freight vehicles</i>	Prazna teretna vozila <i>Empty freight vehicles</i>	Teretna vozila sa teretom <i>Loaded freight vehicles</i>	Prazna teretna vozila <i>Empty freight vehicles</i>
Ukupno <i>Total</i>	39.249	34.644	41.022	33.112
Preko bosanskohercegovačko-hrvatske granice/ Across Bosnia and Herzegovina- Croatia border	27.996	21.559	30.555	19.911
Bijača	1.026	5.358	683	5.943
Brčko	406	2.078	1.580	1.915
Bosanski Brod	3.578		3.211	
Bosanska Gradiška	3.741	1.612	3.454	986
Crveni Grm				
Doljani				
Gorica	1.332		470	
Gradina	975	3.677	1.146	3.467
Hukića Brdo	112	367	110	451
Ivanjica		53		19
Izačić	2.466	2.949	2.477	3.117
Kamensko	1.663	219	1.617	307
Orašje	7.003	3.046	7.929	3.215
Šamac	5.429	2.162	7.441	448
Strmica	265	38	437	43
Preko bosanskohercegovačko-srbijanske granice/ Across Bosnia and Herzegovina- Serbia border	9.794	12.915	9.269	12.848
Bratunac		279		285
Karakaj	5.203	4.378	4.915	5.112
Pavlovića Most	687	2.731	587	2.812
Rača	1.746	4.715	2.050	4.047
Uvac	396	60	788	55
Vardište	1.762	337	929	275
Šepak				1
Skelani		415		261
Preko bosanskohercegovačko- crnogorske granice/ Across Bosnia and Herzegovina- Montenegro border	1.459	170	1.198	353
Deluša	1.005		814	
Hum	58	15	80	10
Klobuk	383	155	289	164
Metaljka	13		15	179

T.6. Cestovni granični promet robe u teretnim motornim vozilima (ulaz), prema zemljama registracije
Road cross-border traffic of goods in freight motor vehicles(entry), by country of registration

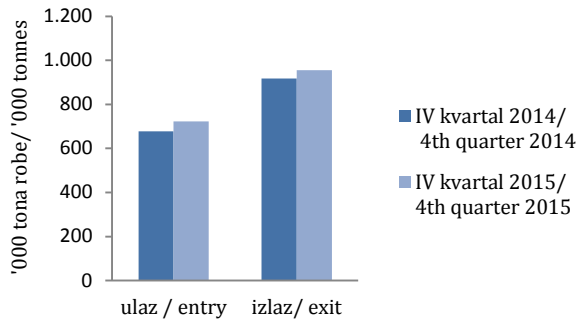
Zemlja registracije	Ulaz Entry				Country of registration
	IV kvartal 2014. 4 th quarter 2014		IV kvartal 2015. 4 th quarter 2015		
	Broj vozila sa teretom Number of loaded vehicles	Tona robe Tonnes of goods	Broj vozila sa teretom Number of loaded vehicles	Tona robe Tonnes of goods	
Ukupno	19.611	677.783	19.461	722.760	Total
Bosna i Hercegovina	10.679	494.937	10.886	551.559	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Strane zemlje	8.932	182.846	8.575	171.201	<i>Foreign countries</i>
Albanija	13	149	5	20	<i>Albania</i>
Andora	23	57	21	82	<i>Andorra</i>
Austrija	534	3.394	397	3.445	<i>Austria</i>
Bahrein			13	130	<i>Bahrain</i>
Belgija	57	247	35	262	<i>Belgium</i>
Bjelorusija			22	834	<i>Belarus</i>
Bugarska	174	3.431	162	2.890	<i>Bulgaria</i>
Crna Gora	137	3.457	207	10.984	<i>Montenegro</i>
Češka	66	253	58	672	<i>Czech Republic</i>
Danska	15	32	25	63	<i>Denmark</i>
Estonija	1	22	5	111	<i>Estonia</i>
Finska			3	9	<i>Finland</i>
Francuska	142	359	111	314	<i>France</i>
Grčka	3	6	3	4	<i>Greece</i>
Hrvatska	1.580	44.560	1.583	39.310	<i>Croatia</i>
Irska		0	1	1	<i>Ireland</i>
Italija	256	1.239	169	610	<i>Italy</i>
Litva			6	46	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	20	49	12	27	<i>Luxembourg</i>
Mađarska	132	2.912	129	2.497	<i>Hungary</i>
Makedonija	391	8.610	385	8.940	<i>FYR Macedonia</i>
Moldavija	19	297	20	373	<i>Moldova</i>
Holandija	251	1.525	240	1.194	<i>Netherlands</i>
Norveška	5	18	7	61	<i>Norway</i>
Njemačka	885	14.304	804	9.850	<i>Germany</i>
Poljska	140	2.040	137	2.015	<i>Poland</i>
Rumunija	101	1.331	54	504	<i>Romania</i>
Rusija	3	13	16	185	<i>Russia Federation</i>
Slovačka	69	529	70	468	<i>Slovakia</i>
Slovenija	706	15.568	675	14.532	<i>Slovenia</i>
Srbija	1.337	49.168	1.410	38.290	<i>Serbia</i>
Sjedinjene Američke Države	12	9	6	14	<i>Unated States of America</i>
Španija	3	30	2	25	<i>Spain</i>
Švedska	140	642	108	537	<i>Sweedan</i>
Švicarska	408	1.886	464	1.413	<i>Switzerland</i>
Turska	943	17.288	926	18.478	<i>Turkey</i>
Ukrajina	24	462	32	564	<i>Ukraine</i>
Velika Britanija	17	57	9	30	<i>United Kingdom</i>
Ostale zemlje	325	8.902	243	11.416	<i>Other countries</i>

T.7. Cestovni granični promet robe u teretnim motornim vozilima (izlaz), prema zemljama registracije
Road cross-border traffic of goods in freight motor vehicles(exit), by country of registration

Zemlja registracije	Izlaz <i>Exit</i>				Country of registration
	IV kvartal 2014. <i>4th quarter 2014</i>		IV kvartal 2015. <i>4th quarter 2015</i>		
	Broj vozila sa teretom <i>Number of loaded vehicles</i>	Tona robe <i>Tonnes of goods</i>	Broj vozila sa teretom <i>Number of loaded vehicles</i>	Tona robe <i>Tonnes of goods</i>	
Ukupno	39.249	917.527	41.022	954.833	Total
Bosna i Hercegovina	25.612	580.533	25.843	610.005	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Strane zemlje	13.637	336.994	15.179	344.828	<i>Foreign countries</i>
Albanija	19	471	14	348	<i>Albania</i>
Andora	18	25	19	31	<i>Andorra</i>
Austrija	34	31	24	21	<i>Austria</i>
Bahrein			18	257	<i>Bahrain</i>
Belgija	2	9	1	0	<i>Belgium</i>
Bjelorusija			3	68	<i>Belarus</i>
Bugarska	106	2.414	139	3.109	<i>Bulgaria</i>
Crna Gora	564	12.740	579	12.213	<i>Montenegro</i>
Češka	22	348	6	56	<i>Czech Republic</i>
Danska	1	1	0	0	<i>Denmark</i>
Estonija	0	0	0	0	<i>Estonia</i>
Francuska	4	3	3	8	<i>France</i>
Grčka	2	2	2	50	<i>Greece</i>
Hrvatska	5.606	160.086	6.926	163.380	<i>Croatia</i>
Irska	0	0	1	0	<i>Ireland</i>
Italija	38	463	16	129	<i>Italy</i>
Litva			7	164	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	0	0	0	0	<i>Luxembourg</i>
Mađarska	57	1.344	144	3.610	<i>Hungary</i>
Makedonija	101	1.977	109	2.384	<i>FYR Macedonia</i>
Moldavija	2	43	0	0	<i>Moldova</i>
Holandija	10	57	3	10	<i>Netherlands</i>
Norveška	0	0	0	0	<i>Norway</i>
Njemačka	61	122	77	126	<i>Germany</i>
Poljska	70	1.363	93	2.139	<i>Poland</i>
Rumunija	9	129	5	72	<i>Romania</i>
Rusija	23	415	7	141	<i>Russia Federation</i>
Slovačka	17	337	14	241	<i>Slovakia</i>
Slovenija	760	15.655	951	20.483	<i>Slovenia</i>
Srbija	5.672	130.152	5.681	129.491	<i>Serbia</i>
Sjedinjene Američke Države	2	8	0	0	<i>Unated States of America</i>
Španija	2	27	0	0	<i>Spain</i>
Švedska	3	26	2	6	<i>Sweeden</i>
Švicarska	11	18	8	12	<i>Switzerland</i>
Turska	149	2.654	115	1.905	<i>Turkey</i>
Ukrajina	36	720	22	423	<i>Ukraine</i>
Velika Britanija	7	2	3	1	<i>United Kingdom</i>
Ostale zemlje	229	5.352	187	3.949	<i>Other countries</i>

G.2. Cestovni granični promet robe u teretnim motornim vozilima, ulaz i izlaz

Road cross-border traffic of freight in motor vehicles, entry and exit

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Izvori i metode prikupljanja

Svrha istraživanja je prikupiti podatke o radu pretovarnih preduzeća te prikupiti podatke o uvozu, izvozu, tranzitu, broju vozila na ulazu, broju vozila na izlazu, međunarodnom cestovnom prometu na ulazu, međunarodnom cestovnom prometu na izlazu. U obuhvat istraživanja o graničnom prometu teretnih motornih vozila uključeni su svi cestovni granični prelazi na kojima postoji carinska ispostava. Podatke za cestovni granični promet teretnih motornih vozila i robe Agencija za statistiku BiH preuzela je od Uprave za indirektno oporezivanje BiH. Podaci obuhvataju sva cestovna teretna motorna vozila i robu koja je prešla granicu i ušla u državu Bosnu i Hercegovinu odnosno izašla iz Bosne i Hercegovine. Teretna cestovna motorna vozila razvrstavaju se prema zemlji u kojoj su registrirana i prate se prema smjerovima kretanja i graničnim prijelazima.

DEFINICIJE

Granični prijelaz je mjesto namjenjeno prijelazu državne granice. Granični prijelazi su međunarodni, međudržavni ili pogranični. Mogu biti cestovni, zračni, pomorski prijelazi i prijelazi na unutrašnjim vodenim putevima

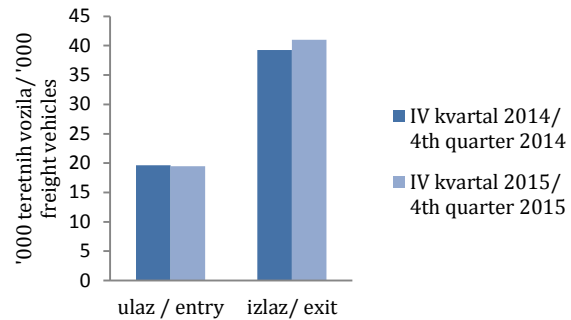
Granični prijelazi za međunarodni promet namjenjeni su graničnom prometu građana države Bosne i Hercegovine i građanima drugih zemalja

Granični prijelazi za pogranični promet namjenjeni su graničnom prometu građana određenog područja države Bosne i Hercegovine i određenog područja susjedne zemlje prema međunarodnom sporazumu

Roba na ulazu je roba koja je ušla u carinsko područje države Bosne i Hercegovine, a **roba na izlazu** je roba koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine

G.3. Cestovni granični promet teretnih motornih vozila sa teretom, ulaz i izlaz

Road cross-border traffic of loaded freight motor vehicles, entry and exit

NOTES OF METHODOLOGY

Source and methods of data collection

The purpose of the research is to gather information on the work of transfer companies and gather information on the temporary import, temporary export, transit, the number of vehicles at the exit international road transport at the door, international road transport at the exit. Data on cross-border traffic of freight motor vehicles cover all border crossings where there are customs offices. Data for cross-border traffic of freight vehicles and goods Agency for Statistics of BiH has taken from the Indirect Taxation Authority BiH. Data includes all freight road vehicles and goods crossing the border and entering or exiting the Bosnia and Herzegovina. Freight motor vehicles are grouped according to a country of registration and monitored according to the directions of movement and border crossings.

DEFINITION

Border crossing is a place intended for crossing the state border. Border crossings are international, interstate or local ones. They may be road, railway, air, maritime crossings or crossings on inland waterways.

Border crossings for the international traffic are intended for a cross-border traffic of citizens of the Bosnia and Herzegovina and citizens of other countries.

Border crossings for the local traffic are intended for a cross-border traffic of citizens from a certain area of the Bosnia and Herzegovina and a certain area of the neighbouring country according to the international agreement

Goods in entry are goods that entered the customs territory of the Bosnia and Herzegovina, while goods in exit are goods that exited from the customs territory of the Bosnia and Herzegovina.

Teretno vozilo je motorno vozilo kojim se prevozi roba i koje je evidentirano na ulazu u carinsko područje države Bosne i Hercegovine ili na izlazu iz carinskog područja države Bosne i Hercegovine od strane carinske uprave.

Freight vehicle is a motor vehicle used for the transport of goods, which is recorded by the Customs Authority in the entry to the customs territory of the Bosnia and Herzegovina or in the exit from the customs territory of Bosnia and Herzegovina

Tranzit označava prijevoz robe od carinarnice na teritoriji jedne strane ugovornice do druge carinarnice u istoj teritoriji, u skladu sa uslovima predviđenim nacionalnim zakonima i propisima te strane ugovornice.

Transit means the transport of goods from the customs territory of one part to another office in the same territory, in accordance with the conditions provided for by national laws and regulations of that country

Skraćenice

t tona
'000 t hiljade tona

Abbreviations

t tonne
'000 t '000 tonne

Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622

Elektronska pošta/E-mail : bhas@bhas.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara direktor mr.sc. Velimir Jukić

Person responsible: mr.sc. Velimir Jukić, Director General

Saopćenje priredila: Emina Mehanović

Prepared by: Emina Mehanović

Periodika izlaženja: kvartalno

Periodicity: quarterly

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se i na internet

First Release data are also published on the Internet